

Prædiken til Fastelavn

Matt. 3, 13-17

Klæder skaber folk, og derfor benytter vi naturligvis enhver lejlighed til at klæde os ud. Hver dag, inden vi går ud i verden, vasker vi os, børster tænder, og så tager vi vores identitet på. Vi klæder os på – eller vi klæder os ud.

Johannes Døberen, som er en af dagens to hovedpersoner, klæder sig ikke ud. Hos ham får man tingene serveret ligefremt og enkelt, her er der ingen maske, ingen forstilling. Til gengæld er hans påklædning så speciel, at den må omtales: "Han var klædt" som der står, "i tøj af kameluld med et læderbælte om hoften ...". Igen, klæder skaber folk, og Johannes' tøj signalerer, at det ikke signalerer noget, hvilket jo må siges at være en selvmodsigelse, og en fælde som mange mennesker gennem verdenshistorien er gået i: f.eks. diverse munke, asketer, hippier og punkere. Man ser dem for sig i kradsuld og bare tæer med pjusket langt hår og utilpassede t-shirts. Klædning er altid udklædning og dermed udtryk for, hvem man vil være, eller hvem man tror, man er eller ikke ønsker at være. Det er fastelavnsfestens glæde og svøbe at prikke hul på vore forestillinger om vores indre prinsesse eller hengemte agent. Den gamle slagsang lyder: Kan du

gætte hvem jeg er? Klædningen eller udklædningen forstyrrer og dækker så at sige over, hvem man er i "ren form". Og det er dagens stikord: "ren form" – med dem er vi nået frem til dagens omdrejningspunkt: Dåben. For det er jo det, vi tror, sker i dåben. At vi bliver overrislet af vandet, og at vi efter denne overrisling står tilbage som "det egentlige, rigtige mig". Efter dåben er jeg mig i "ren form". Vilde tanker på en almindelig februar-søndag.

Så lad os på denne helt almindelige februar-søndag pakke det ind (og forhåbentligt dermed udfolde det) i en historie. Historien hedder "Da Theodor Thomsen fik vinger" og det er Kim Fupz Aakeson der fortæller: Historien handler om en helt almindelig dreng, der hedder Theodor Thomsen. Han bor sammen med sin mor og far i en treværelses lejlighed med altan inde i byen. Og som sagt, han er helt almindelig – lige indtil en morgen hvor han står ude på badeværelset foran spejlet og opdager, at han har fået vinger. To pæne, hvide vinger, fuldstændig ligesom dem engle og svaner bruger.

Ovre i skolen breder der sig en vis uro, da de andre børn opdager, at han har fået dem. Læreren bliver tydeligt utilpas. – "Elever

med vinger, det har jeg så afgjort aldrig hørt om”, udbryster han og tager øjeblikkelig Theodor med op til skoleinspektøren. Heller ikke skoleinspektøren er vant til den slags. Efter at have kigget lidt på vingerne beslutter han sig for at sende Theodor hjem fra skole. ”Eleven må gå hjem og blive der, til det er gået over. Skolen er jo ikke nogen hønsegård”, siger han.

Da Theodor kommer hjem, opdager hans mor også, at han har fået vinger (hun har været for optaget af at skulle på udsalg til at lægge mærke til det før). Og hun vil straks til læge med ham. ”Men vi tager en taxa derhen! Sæt nogen ser dig med vinger strittende ud til alle sider, jeg ville dø!” siger hun. Og så kommer Theodor til læge.

Lægen undersøger ham grundigt og giver ham piller. Tre til hver dag og en ekstra til om søndagen. Og så tager Theodor og hans mor hjem igen.

Theodors far bryder sig heller ikke om vingerne. Hvis pillerne ikke har hjulpet til næste dag, må de straks tage på hospitalet og få dem opereret væk.

Om natten har Theodor svært ved at sove. Han kan egentlig godt lide vingerne. Og han vil garanteret komme til at savne dem, tænker han. Men Theodors forældre kan slet ikke forestille sig, at Theodor skal kunne blive til noget som helst med sådan nogle vinger på. Hvem har f.eks. set en bankassistent med vinger!

Allerøverst oppe på hospitalet står overlægen, som er den klogeste læge, og venter på dem, og han slår videnskabeligt fast, at det er vinger. Derpå beslutter han straks at gøre noget ved sagen: ”Læg du dig på briksen,

unge mand. Så får du et lille stik i armen og når du vågner, er dine grimme vinger væk og borte”, siger han.

Men Theodor har slet ikke lyst til at blive stukket og endnu mindre til at miste sine vinger. Han står ved siden af briksen og opdager, at vinduet står åbent. Og så slår det ham: Det er jo det, vinger er til! Og så gør han det, der må gøres: Han træder op på briksen og lige ud af vinduet. Det giver et lille sug i maven, men så basker han med vingerne og svinger sig til vejrs. Han drejer rundt og dykker ned og stiger igen.

Inde hos lægen besvimer hans mor og far, mens en lille pige nede på gaden peger op på ham og siger: ”Mor, når jeg bliver stor, vil jeg også have sådan nogen vinger!” Men moren hører slet ikke efter. Og Theodor flyver bare. Højere og højere op. Aldrig har han været så godt tilpas.

Det er en skør historie. Og på den måde ligger den på linje med evangeliets fortællinger om Jesus. Theodor opdager, han har vinger og kan flyve. Noget af det samme sker for Jesus, da han bliver døbt af Johannes i Jordanfloden. Ånden har han haft, fra han var helt lille, men da han kommer op af vandet efter at være blevet døbt, opdager han det: Det er jo det, Ånden er til! Og ligesom Theodor træder ud af vinduet, træder Jesus efter dåben ud i livet. I første omgang fører Ånden ham ud i ørkenen, men derefter fører den ham ud i verden for at leve det liv, han er bestemt til. Og så er det, der sker ting og sager, for alt hvad Jesus gør, gør han på sin helt egen måde. Han taler om Gud på en ny måde. Han er sammen med andre mennesker på en ny måde. Han fortæller historier

på en ny måde. Han gør alting nyt!

Og således er evangeliet ikke bare en skør historie. Det er derimod en underlig (eller vidunderlig) fortælling, der handler om, hvordan vi skal tænke og leve med hinanden. Og den helt gennemgående pointe er, at der tænkes særligt om det enkelte menneske, der tænkes særligt om dig og mig: Der tænkes stort om mennesket! Udgangspunktet er – og det ligger i dåben – at alle vi mennesker er skabt i Guds billede. Det betyder ikke, at vi er fejlfri, det betyder ikke, at vi er guddommelige væsner. Det betyder blot, at vi alle hver og én har uendelig værdi. Uanset kvalifikationer, uanset kompetencer. Uanset hårfarve, tøjbudget, fedtprocent, lønniveau, vaner.

Johannes Døberens virke falder sammen med kostumebal og det at slå katten af tønden. Den festlige skadefryd der ligger i her til fastelavn at banke en kat i en tønde, er egentlig bare en simpel variant af den offentlige underholdning, Jesus' død på korset også var. Og det er jo rent faktisk, hvad vi kan vente os: Når den sidste fastelavnsbolle er spist, kan vi se frem til en dramatisk nedtur af gigantiske dimensioner. Den rene og skære lidelse og døden på et kors.

Måske er det derfor vi lige nu, på tærsklen til fastetid og sørgetog, skal høre om Jesus, der bliver døbt. For at vi i mødet med livets udfordringer og genvordigheder kan huske os selv og hinanden på vores egen dåb og dermed fatte mod og finde styrke. Huske på, hvad dåben betyder. Huske på, at det som Gud sagde til Jesus, da han blev døbt, er det samme som i dag blev sagt til Martha og det samme som en gang blev sagt til os, da vi

blev døbt: Du er mit elskede barn, i dig har jeg velbehag!

Det som vi får at vide i dåben er egentlig bare, at vi kun er mennesker og ikke guder. Vandet risler på barnets hoved, der lyder gode ord, og tilbage står ”det egentlige”: Guds menneskebarn i ”ren form”. Og det er der englevinger og åndepust i!

Anne-Sophie Olander

Himmelev

Salmevalg:

4, 69, 192, 27 v. 7, 29

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk